

В'ЯЗНИЦІ В ЄВРОПІ: НАЦІОНАЛЬНІ ПРАВОВІ НОВИНИ

СЕРПЕНЬ 2022

Практикуючим юристам по всій Європі буває непросто стежити за національною судовою практикою, законодавством та змінами у тюремній сфері, що вносяться виконавчою владою. У цій новинній розсилці Європейська мережа із судового захисту прав ув'язнених, її члени та партнери по всій Європі прагнуть інформувати національних юристів та організації громадянського суспільства в європейських країнах про найважливіші правові зміни, що стосуються тюремних питань. Ми сподіваємося, що це дозволить вам краще визначити європейські тенденції та використати їх у своїй юридичній практиці. Цей перший випуск охоплює правові новини у тюремній сфері п'яти країн (Росія, Україна, Франція, Німеччина та Польща) у період з вересня до грудня 2021 року.

Наступні випуски охоплюватимуть 14 країн-членів Європейського Союзу, а також Росію, Молдову, Україну та Грузію.

ОГЛЯД ПРАВОВИХ НОВИН В ТЮРЕМНІЙ СФЕРІ З ВЕРЕСНЯ ДО ГРУДНЯ 2021 РОКУ

КОРИГУВАННЯ ВИРОКУ ■ Пленум Верховного Суду **Росії** обмежив можливість заміни покарання у вигляді позбавлення волі на громадські роботи. У **Німеччині** поправки до Закону про в'язниці землі Шлезвіг-Гольштейн та Закону про виконання превентивного ув'язнення в **Шлезвіг-Гольштейні** обмежили право на короткостроковий виїзд за межі місць позбавлення волі. Парламент Франції прийняв закон, який скасовує систему автоматичного скорочення терміну покарання та змінює положення про роботу у в'язниці.

ПОЖИТТЄВЕ УВ'ЯЗНЕННЯ ■ Конституційний суд **України** визнав неконституційною відсутність ефективного механізму звільнення людей, засуджених на довічний термін.

КОРИГУВАННЯ ВИРОКУ ■ Пленум Верховного Суду **Росії** обмежив можливість заміни покарання у вигляді позбавлення волі на громадські роботи. У **Німеччині** поправки до Закону про в'язниці землі Шлезвіг-Гольштейн та Закону про виконання превентивного ув'язнення в **Шлезвіг-Гольштейні** обмежили право на короткостроковий виїзд за межі місць позбавлення волі. Парламент Франції прийняв закон, який скасовує систему автоматичного скорочення терміну покарання та змінює положення про роботу у в'язниці.

ПОЖИТТЄВЕ УВ'ЯЗНЕННЯ ■ Конституційний суд **України** визнав неконституційною відсутність ефективного механізму звільнення людей, засуджених на довічний термін.

ТОРТУРИ ТА ЖОРСТОКЕ ПОВОДЖЕННЯ ■ Уряд **України** затвердив стратегію боротьби з тортурами у системі кримінального правосуддя. Пенітенціарна медична служба України затвердила процедуру, яка дозволяє лікарям краще фіксувати тілесні ушкодження.

БЕЗПЕКА ■ Рішення Вищого земельного суду Кобленця в **Німеччині** нагадало, що існує фундаментальна різниця між триманням під вартою та тюремним ув'язненням, і тому скасувало рішення тюремної адміністрації про відмову ув'язненому у праві на придбання та володіння ігровою приставкою на підставі абстрактної загрози безпеці в'язниці. Також у **Німеччині** Закон про внесення змін до законів про в'язниці Берліна визначає умови, за яких можна застосовувати заходи фізичного стримування, зокрема, у немедичних умовах.

ЗДОРОВ'Я ■ Федеральний Конституційний суд **Німеччини** скасував рішення тюремної адміністрації, яка відхилила прохання ув'язненого про надання йому медикаментів для припинення життя. Поправки до російського Закону про тримання під вартою уточнили правову базу для тримання ув'язнених у психіатричних установах та розширили процесуальні гарантії ув'язнених у цих обставинах.

УМОВИ УВ'ЯЗНЕННЯ ■ Адміністративний суд Тулузи у **Франції** встановив, що умови тримання в одній із в'язниць Тулузи порушують статті 2, 3 та 8 Європейської конвенції з прав людини. Постанова Уряду Франції встановила новий засіб правового захисту для ув'язнених, який передбачає можливість подання скарги щодо умов ув'язнення. **Верховний суд Франції** уточнив умови, за яких можна використати цей новий засіб правового захисту. Поправки, внесені до Кримінально-виконавчого кодексу Росії, розширили коло осіб, які перебувають під вартою після винесення вироку, для яких передбачене безкоштовне харчування, одяг, засоби особистої гігієни та комунальні послуги.

ПРИВАТНЕ ТА СІМЕЙНЕ ЖИТТЯ ■ Були внесені зміни до Правил внутрішнього розпорядку слідчих ізоляторів у **Росії**, які закріплюють право осіб, які утримуються у слідчих ізоляторах, на телефонні дзвінки своїм дітям.

ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО, НУО І ПРАВОЗАХИСНИКИ ■ Конституційний суд **Росії** відхилив скаргу членів консультативного органу на практику тюремної адміністрації переривати бесіди з ув'язненими, якщо вони стосуються питань, не пов'язаних із умовами тримання. Російська прокуратура розпочала процедуру ліквідації двох найстаріших організацій громадянського суспільства у Східній Європі: «Міжнародного Меморіалу» та Правозахисного центру «Меморіал».

ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПРАВА ■ Зміни, внесені до **українського** закону, уточнюють умови, за яких юридична допомога може бути запропонована ув'язненим у пенітенціарних установах, слідчих ізоляторах та медичних установах. Берлінський апеляційний суд у **Німеччині** ухвалив, що у випадках, коли заяви сторін про судовий розгляд суперечать одна одній, особливо якщо ув'язнений подав конкретні докази, необхідно проводити додаткове розслідування. У **Польщі** **Міністерство юстиції** запропонувало проект поправок до Кримінально-виконавчого кодексу, які дозволять відхилити скарги, клопотання та запити

ув'язнених як «явно необґрунтовані» та запровадять жорсткі часові обмеження на подання скарги. Проект поправок також містить формулювання про використання електронного нагляду як альтернативи позбавленню волі, а також положення про довічне ув'язнення, приватне та сімейне життя та особисті огляди.

ЗАПІЗНІЛЕ ЗВІЛЬНЕННЯ ■ Верховний суд **Росії** підтвердив право заявників на відшкодування збитків після запізнілого звільнення з виправної колонії.

ТЮРЕМНЕ ПЕРЕВЕДЕННЯ ■ Верховний суд **Росії** визнав незаконною відмову адміністрації виправної установи у переведенні засудженого до колонії-поселення зі слідчого ізолятора в розумні строки після винесення вироку.

READ THE FULL ISSUE ON OUR WEBSITE >>

A special thank you to our [members and associate partners](#) for jointly drafting this newsletter!

**EUROPEAN
PRISON
LITIGATION
NETWORK**

www.prisonlitigation.org

21ter rue Voltaire

75011 Paris

France

contact@prisonlitigation.org

Views and opinions expressed in this document are those of the authors only and do not necessarily reflect those of the donors, who cannot be held responsible for them

Federal Foreign Office

**CIVIL
SOCIETY
COOPERATION**